

PATVIRTINTA
Jonavos Justino Vareikio
progimnazijos mokyklos
direktoriaus
2021 m. gruodžio 31 d.
įsakymu Nr. V-247

JONAVOS JUSTINO VAREIKIO PROGIMNAZIJA

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jonavos Justino Vareikio progimnazijos (toliau – Progimnazijos) švietimo pagalbos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pagalbos teikimo tikslus, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.

2. Šis Aprašas parengtas vadovaujantis:

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. V-319 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1129 redakcija);

Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1134 redakcija);

Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija);

Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-657 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija);

Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663 657 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1133 redakcija);

logopedo, specialiojo pedagogo, psichologo, socialinio pedagogo, mokytojo padėjėjo pareigybių aprašais.

3. Švietimo pagalba mokiniui - tai progimnazijos darbuotojų (vadovų, pagalbos mokiniui specialistų, klasės vadovų, mokytojų, mokytojo padėjėjo ir kitų progimnazijoje dirbančių darbuotojų) veikla, susijusi su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžianti didinti ugdymo(si) veiksmingumą.

4. Švietimo pagalbos tikslas - padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, siekti užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymą(si) progimnazijoje ir sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui progimnazijoje.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO PRINCIPAI, FORMOS IR RŪŠYS

5. Švietimo pagalba teikiama remiantis šiais principais:

5.1. lygių galimybių – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

5.2. visuotinumą – pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;

5.3. individualumo – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio, šeimos ar konkrečias mokyklos problemas, aplinkybes bei poreikius;

5.4. kompleksiskumo – esant poreikiui pagalba teikiama kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo rūšimis;

5.5. bendradarbiavimo – pagalbos vaikui teikimas ir tęstinumas grindžiamas visų procese dalyvaujančių progimnazijos bendruomenės narių bendra veikla ir tarpusavio pagalba. Esant poreikiui pagalba teikiama kartu su kitomis institucijomis, dirbančiomis su vaikais dėl pagalbos teikimo mokykloje ir už jos ribų;

5.6. decentralizacijos – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas.

6. Švietimo pagalbos formos:

6.1. individualus darbas su vaiku (gabių mokinių skatinimas bei ruošimas dalyvauti olimpiadose bei konkursuose; darbas su mokiniais, turinčiais ugdymosi sunkumų; klasės vadovų, mokytojų, mokyklos vadovų pokalbiai, socialinio pedagogo konsultacijos, specialiojo pedagogo ar logopedo užsiėmimai su mokiniais, turinčiais specialiųjų ugdymosi poreikių);

6.2. darbas su grupe - grupinės konsultacijos (socialinio pedagogo), klasės valandėlės, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, profesinis konsultavimas bei informavimas, grupinis darbas su gabiais mokiniais, specialiojo pedagogo ir/ar logopedo grupiniai užsiėmimai ir pan.;

6.3. darbas su vaiko šeima (pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui, pasirenkant mokymosi strategijas, tėvų (globėjų, rūpintojų, kitų teisėtų atstovų – toliau Tėvai) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas);

6.4. darbas su progimnazijos bendruomene (saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, mikroklimato gerinimas);

6.5. darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą;

7. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

7.1. konsultavimas (vaiko, vaikų grupės, mokytojų, tėvų (globėjų)), siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir ugdymosi erdvėje, padedant ugdytis, tinkamai elgtis, geriau pažinti save, padėti ugdytis spragų turintiems arba gabiems vaikams;

7.2. ugdymo diferencijavimas vaikui ar vaikų grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek ugdymosi problemų turinčių vaikų ugdymui;

7.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, laikytis sveikos gyvensenos reikalavimų;

7.4. socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

7.5. alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, prievartos, smurto ir patyčių prevencija.

III. PAGALBOS GAVĖJAI IR TEIKĖJAI

8. Švietimo pagalbos gavėjai yra progimnazijos priešmokyklinės grupės ugdytiniai, mokiniai bei jų tėvai (globėjai, rūpintojai), pedagogai.

9. Švietimo pagalbos teikėjai yra progimnazijos vadovai, klasių vadovai, mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, psichologas, logopedas, specialusis pedagogas), sveikatos priežiūros specialistas, mokytojo padėjėjai ir kiti mokykloje dirbantys darbuotojai.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMAS IR ORGANIZAVIMAS

10. Mokiniais, kurie mokosi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, švietimo pagalba teikiama tiesioginiu būdu. Mokiniais, kurie mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, švietimo pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės), laikotarpiu švietimo pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį. Jei švietimo pagalba dėl objektyvių priežasčių neteikiama, pasibaigus ypatingų aplinkybių

laikotarpiui, švietimo pagalba turi būti kompensuojama nustatant veiklos prioritėtines sritis, peržiūrint veiklų atlikimo laiką.

11. **Progimnazijos vadovas** koordinuoja vaiko gerovės komisijos darbą ir švietimo pagalbos teikimą.

12. **Klasių vadovai ir mokytojai:**

12.1. teikia bendrąją švietimo pagalbą - rūpinasi auklėtinių, mokinių poreikius asmenybės ugdymu(-si) bei branda, siekia pažinti jų, polinkius, interesus, gabumus;

12.2. diferencijuoja ugdymo procesą;

12.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

12.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas;

12.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;

12.6. informuoja tėvus apie išskylančias problemas;

12.7. padeda mokiniams spręsti socialines, bendravimo, ugdymosi ir kt. problemas;

12.8. stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si).

13. **Logopedas:**

13.1. įvertina mokinių kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus, specialiuosius ugdymosi poreikius progimnazijoje;

13.2. siūlo skirti specialiąją pedagoginę (logopedo) pagalbą, mokiniams turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų teisės aktų nustatyta tvarka;

13.3. bendradarbiaudamas su mokytojais, specialiųjų poreikių mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, PPT specialistais, numato specialiosios pedagoginės(logopedo) pagalbos teikimo tikslus ir uždavinius, jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiuosius mokinių poreikius bei galimybes, ir juos taiko;

13.4. teikia metodinę pagalbą mokytojams, mokinių, turinčių kalbos sutrikimų, tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese, ir juos konsultuoja mokinių ugdymo klausimais;

13.5. šviečia mokyklos bendruomenę specialiųjų poreikių mokinių kalbos raidos, kalbos neišlavėjimo ar sutrikimų prevencijos ir jų įveikimo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja mokyklos bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių mokinius;

13.6. bendradarbiauja su kitais progimnazijos švietimo pagalbos specialistais, su Jonavos rajono savivaldybės švietimo pagalbos tarnyba, prireikus – su kitų įstaigų, kurių veikla susijusi su vaiko sveikatos stiprinimu ir vaiko gerovės kūrimu, specialistais.

14. **Specialusis pedagogas:**

14.1. atlieka pedagoginį mokinių vertinimą, nustato mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų sutrikimus ir jų atitikimą ugdymo programoms bei įvertina pažangą mokykloje ar, esant žymiai ribotam mokinio mobilumui dėl ligos ar patologinės būklės, – mokinio namuose;

14.2. konsultuoja mokytojus rengiant individualizuotas ar pritaikant ugdymo programas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

14.3. konsultuoja ir teikia metodinę pagalbą mokytojams, tėvams (globėjams, rūpintojams) mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo(si) klausimais;

14.4. šviečia mokyklos bendruomenę mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, sutrikimų prevencijos ir jų įveikimo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja mokyklos bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių;

14.5. bendradarbiauja su kitais progimnazijos švietimo pagalbos specialistais, su Jonavos rajono savivaldybės švietimo pagalbos tarnyba, prireikus – su kitų įstaigų, kurių veikla susijusi su vaiko sveikatos stiprinimu ir vaiko gerovės kūrimu, specialistais.

15. **Socialinis pedagogas:**

15.1. vertina socialinės pedagoginės pagalbos vaikui ir mokiniui poreikius, esant būtinybei gali lankytis pamokose, neformaliojo ugdymo ir kitose veiklose;

15.2. konsultuoja vaikus ir mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokyklos bendruomenę socialinių pedagoginių problemų sprendimo, socialinės pedagoginės pagalbos teikimo klausimais;

15.3. dalyvauja sprendžiant krizinius atvejus mokykloje, ugdymo ir socialinių įgūdžių problemas;

15.4. numato socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui būdus bei formas;

15.5. šviečia mokyklos bendruomenę socialinės pedagoginės pagalbos teikimo, mokyklos nelankymo ir kitų neigiamų socialinių reiškinių prevencijos, pozityviosios socializacijos klausimais;

15.6. inicijuoja ir įgyvendina prevencines veiklas bei socialinio ugdymo projektus, ugdant vaikų ir mokinių gyvenimo įgūdžius;

15.7. bendradarbiauja su mokytojais, klasių vadovais, tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais švietimo pagalbos specialistais, švietimo pagalbos įstaigomis, kitais su vaiku ir mokiniu dirbančiais asmenimis, socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros įstaigomis, teisėsaugos institucijomis, socialiniais partneriais.

16. Psichologas:

16.1. įvertina mokinio galias ir sunkumus, raidos ypatumus, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, vaiko brandumą mokytis pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas;

16.2. konsultuoja psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) šių problemų sprendimo klausimais;

16.3. rengia individualias rekomendacijas mokinio psichologinėms, asmenybės ir ugdymosi problemoms spręsti;

16.4. inicijuoja, rengia ir įgyvendina psichologinių problemų prevencijos programas, padedančias išvengti psichologinių, asmenybės ir ugdymo problemų bei veiksmingiau ugdyti psichologinių, asmenybės ir ugdymo problemų turinčius mokinius;

16.5. dalyvauja formuojant teigiamą mokyklos bendruomenės požiūrį į psichologinių, asmenybės ir ugdymo problemų turinčius mokinius bei jų ugdymą kartu su bendraamžiais;

16.6. šviečia mokyklos bendruomenę vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais;

16.7. renka ir kaupia informaciją, reikalingą konsultuojamų mokinių problemoms spręsti, bendradarbiaudamas su mokyklos bendruomene, esant būtinybei – su kitomis institucijomis (Vaiko teisių apsaugos tarnybomis, psichikos sveikatos centrais, policija ir kt.), bei atlieka mokinių veiklos ir elgesio pamokų metu stebėseną;

17. Sveikatos priežiūros specialistas:

17.1. rūpinasi mokinių sveikatą saugojančių ir stiprinančių priemonių įgyvendinimu;

17.2. numato ir padeda mokyklos administracijai šalinti veiksnius, galinčius mokiniams sukelti ligas;

17.3. organizuoja traumų ir nelaimingų atsitikimų, fizinio, psichologinio, seksualinio smurto prevenciją mokykloje;

17.4. organizuoja pirminę lėtinių neinfekcinių ligų, sukeltamų rūkymo, alkoholio ir narkotikų profilaktiką;

17.5. įgyvendina užkrečiamų ligų profilaktikos bei priešepidemines priemones, organizuoja mokinių pervargimo profilaktiką;

17.6. teikia pirmąją pagalbą pavojingų būklių, traumų, nelaimingų atsitikimų ar apsinuodijimų atvejais.

18. Vaiko gerovės komisija:

18.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą, ugdymo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

18.2. atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

18.3. švietimo pagalbą teikia remdamasi vaiko gerovės komisijos veiklos planu bei jos sudarymo ir darbo organizavimo tvarkos aprašais.

19. Mokytojo padėjėjas:

19.1. padeda mokiniui (mokinių grupei) atlikti su ugdymu(si), savitarna, savitvarka, maitinimu(si) susijusią veiklą;

19.2. orientuotis ir judėti aplinkoje, susijusioje su ugdymu(si) mokykloje ir už jos ribų;

19.3. tinkamai naudotis ugdymui skirta kompensacine technika ir mokymo bei kompensacinėmis priemonėmis.

20. Kiti mokykloje dirbantys darbuotojai – švietimo pagalbą teikia vadovaudamiesi bendrosiomis pareiginėmis nuostatomis ir/ar pareigybių aprašais.
